

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

LÊ XUÂN KIM

**TÍCH HỢP GIÁO DỤC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA
ĐỊA PHƯƠNG TRONG DẠY HỌC ĐỊA LÍ LỚP 12 -
TRUNG HỌC PHỔ THÔNG Ở TỈNH ĐIỆN BIÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2020

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

LÊ XUÂN KIM

**TÍCH HỢP GIÁO DỤC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA
ĐỊA PHƯƠNG TRONG DẠY HỌC ĐỊA LÍ LỚP 12 -
TRUNG HỌC PHỔ THÔNG Ở TỈNH ĐIỆN BIÊN**

Ngành: Lý luận và phương pháp dạy học bộ môn Địa lí

Mã số: 8.14.01.11

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Phương Liên

THÁI NGUYÊN - 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan kết quả nghiên cứu và các số liệu trong luận văn là của riêng tôi và chưa từng được công bố trong bất kì công trình nào khác.

Công trình nghiên cứu này là do chính tôi thực hiện, dưới sự hướng dẫn khoa học của PGS. TS. Nguyễn Phương Liên. Các số liệu, thông tin trong quá trình nghiên cứu đều được trích dẫn ghi rõ nguồn.

Nếu sai tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiệm.

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2020

Tác giả luận văn

Lê Xuân Kim

LỜI CẢM ƠN

Trước hết, tôi xin bày tỏ lòng kính trọng và biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Nguyễn Phương Liên, đã tận tình chỉ bảo và hướng dẫn tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và hoàn thiện luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các thầy, cô giáo trong khoa Địa lí, Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên; phòng Đào tạo, thư viện Nhà trường, thư viện tỉnh Điện Biên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp tôi hoàn thành luận văn.

Tôi cũng xin chuyển lời cảm ơn đến Ban giám hiệu, các thầy, cô giáo và học sinh các trường THPT trên địa bàn tỉnh Điện Biên: Trường THPT Thanh Nưa và trường THPT Huyện Điện Biên, trường PTDT Nội trú THPT Huyện Điện Biên đã giúp đỡ nhiệt tình cho tôi thực nghiệm sư phạm và hoàn thành luận văn. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã chia sẻ khó khăn, cổ vũ, động viên và tạo những điều kiện thuận lợi nhất cho tôi hoàn thành luận văn.

Trong quá trình hoàn thiện luận văn, chắc chắn không thể tránh khỏi những thiếu sót, tôi rất mong nhận được sự góp ý của các thầy cô và đồng nghiệp để tôi có điều kiện học hỏi và bổ sung nâng cao kiến thức chuyên môn của mình.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 10 năm 2020

Tác giả luận văn

Lê Xuân Kim

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Lịch sử nghiên cứu vấn đề	3
3. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu	5
4. Giới hạn và phạm vi nghiên cứu.....	6
5. Quan điểm và phương pháp nghiên cứu	6
6. Những đóng góp của đề tài	10
7. Cấu trúc của đề tài	11
NỘI DUNG	12
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ CƠ SỞ THỰC TIỄN CỦA VIỆC TÍCH HỢP GIÁO DỤC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA ĐỊA PHƯƠNG TRONG DẠY HỌC ĐỊA LÍ LỚP 12 - TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	12
1.1. Một số vấn đề về lí luận dạy học	12
1.1.1. Phương pháp dạy học và đổi mới phương pháp dạy học	12
1.1.2. Khái niệm về dạy học tích hợp	14
1.2. Di sản văn hóa và sử dụng di sản văn hóa địa phương trong dạy học Địa lí.....	16
1.2.1. Khái niệm di sản và phân loại di sản	16
1.2.2. Khái niệm di sản văn hóa.....	16
1.2.3. Phân loại di sản văn hóa	17
1.2.4. Một số di sản tiêu biểu của tỉnh Điện Biên.....	18
1.2.5. Vai trò, ý nghĩa của việc sử dụng DSVH địa phương trong dạy học địa lí nói chung và địa lí lớp 12 nói riêng	20

1.3. Mục tiêu, cấu trúc và đặc điểm chương trình sách giáo khoa Địa lí 12-THPT ...	22
1.4. Đặc điểm tâm sinh lý và trình độ nhận thức của học sinh lớp 12- THPT	25
1.4.1. Đặc điểm tâm sinh lý	25
1.4.2. Đặc điểm phát triển trí tuệ	26
1.4.3. Đặc điểm về nhân cách	26
1.5. Thực trạng giáo dục DSVH trong dạy học Địa lí 12 THPT ở tỉnh Điện Biên.....	27
Tiểu kết chương 1	29
Chương 2: TỔ CHỨC DẠY HỌC TÍCH HỢP NỘI DUNG GIÁO DỤC GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA ĐỊA PHƯƠNG TRONG DẠY HỌC ĐỊA LÍ LỚP 12 - THPT Ở TỈNH ĐIỆN BIÊN	30
2.1. Yêu cầu và nguyên tắc thực hiện tích hợp giáo dục giá trị di sản văn hóa địa phương trong dạy học môn Địa lí 12	30
2.1.1. Các yêu cầu	30
2.1.2. Các nguyên tắc.....	35
2.2. Khả năng giáo dục giá trị di sản văn hóa trong dạy Địa lí 12	36
2.3. Một số phương pháp dạy học tích hợp nội dung giáo dục giá trị di sản văn hóa địa phương	41
2.3.1. Phương pháp đàm thoại, gợi mở.....	41
2.3.2. Phương pháp thảo luận	41
2.3.3. Phương pháp nêu vấn đề.....	41
2.3.4. Phương pháp dạy học dự án.....	42
2.3.5. Phương pháp sử dụng đồ dùng trực quan	43
2.4. Một số hình thức tổ chức dạy học tích hợp nội dung kiến thức giáo dục giá trị DSVH địa phương trong dạy học Địa lí 12	44
2.4.1. Dạy học trên lớp.....	44
2.4.2. Tổ chức hoạt động ngoại khóa.....	47
2.4.3. Tổ chức tham quan học tập trải nghiệm	50
2.4.4. Kể chuyện, nói chuyện về di sản	53
2.4.5. Dự án Địa lí.....	55

2.5. Thiết kế một số kế hoạch dạy học minh họa	58
2.5.1. Kế hoạch dạy học 1- Chuyên đề lý thuyết.....	58
2.5.2. Kế hoạch dạy học 2- Dự án Địa lí	69
Tiểu kết chương 2	82
Chương 3: THỰC NGHIỆM SỬ PHẠM.....	83
3.1. Mục đích và nhiệm vụ thực nghiệm	83
3.1.1. Mục đích thực nghiệm	83
3.1.2. Nhiệm vụ thực nghiệm	83
3.2. Nguyên tắc tiến hành thực nghiệm	83
3.3. Nội dung thực nghiệm	84
3.4. Tổ chức thực nghiệm	85
3.4.1. Thời gian thực nghiệm.....	85
3.4.2. Chọn trường, lớp, giáo viên thực nghiệm.....	85
3.4.3. Phương pháp thực nghiệm	86
3.4.4. Tiến hành thực nghiệm	87
3.5. Kết quả thực nghiệm.....	87
3.5.1. Kết quả về mặt định tính.....	87
3.5.2. Đánh giá về mặt định lượng.....	88
3.5.3. Đánh giá chung về thực nghiệm	91
Tiểu kết chương 3	92
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	93
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	95

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

Stt	Chữ viết tắt	Cụm từ đầy đủ
1	BGD&ĐT	Bộ Giáo dục và đào tạo
2	BVHTTDL	Bộ Văn hóa Thể thao Du lịch
3	CNTT	Công nghệ thông tin
4	DHDA	Dạy học dự án
5	DSVH	Di sản văn hóa
6	ĐC	Đối chứng
7	GV	Giáo viên
8	HS	Học sinh
9	HĐNGLL	Hoạt động ngoài giờ lên lớp
10	HĐTNST	Hoạt động trải nghiệm sáng tạo
11	KT-XH	Kinh tế- Xã hội
12	NXB	Nhà xuất bản
13	PPDH	Phương pháp dạy học
14	SGK	Sách giáo khoa
15	SL	Số lượng
16	TB	Trung bình
17	THPT	Trung học phổ thông
18	TN	Thực nghiệm

DANH MỤC CÁC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1. Nội dung cụ thể giáo dục DSVH địa phương trong chương trình sách giáo khoa Địa lí 12.....	38
Bảng 3.1. Danh mục các bài thực nghiệm:	84
Bảng 3.2. Danh sách trường, các lớp tham gia thực nghiệm sư phạm	85
Bảng 3.3. Danh sách giáo viên Địa lí dạy thực nghiệm	86
Bảng 3.4. Bảng kết quả điểm kiểm tra bài thực nghiệm số 1	88
Bảng 3.5. Bảng kết quả điểm kiểm tra bài thực nghiệm số 2	89
Bảng 3.6. Bảng tổng hợp kết quả điểm kiểm tra của học sinh các lớp thực nghiệm và lớp đối chứng bài thực nghiệm số 1	89
Bảng 3.7. Bảng tổng hợp kết quả điểm kiểm tra của học sinh các lớp thực nghiệm và lớp đối chứng bài thực nghiệm số 2	90
Bảng 3.8. Đánh giá xếp loại chất lượng học tập bộ môn Địa lí của các lớp thực nghiệm và lớp đối chứng theo từng trường	90

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1. Biểu đồ so sánh tỉ lệ HS khá giỏi môn Địa lí giữa lớp thực nghiệm và lớp đối chứng ở 3 trường THPT	91
--	----